

ANLATIM BİÇİMLERİ

AÇIKLAYICI ANLATIM

Okuyucuyu herhangi bir konuda eğitmek ve ona **bilgi vermek** amacıyla başvurulan anlatım tekniğine denir.

Bazı insanlar renkleri diğer insanlar gibi algılayamaz, daha farklı ve değişik özelliklerde görebilmektedirler. Bu duruma renk körlüğü adı verilmektedir ve bu rahatsızlığa sahip insanlar yeterli ışık altında dahi renkleri doğru göremezler. Renk körlüğünün kırmızı-yeşil, mavi-sarı, tam renk körlüğü gibi türleri vardır. Tam renk körlüğü olan insanlar hiçbir rengi tam olarak algılayamazlar.

ÖYKÜLEYİCİ ANLATIM

Bir duygunun, düşüncenin bir olay etrafında veya olaya bağlı olarak anlatılmasıdır. Öykülemeye yer, zaman ve kişi gibi unsurlara rastlanır. Genellikle geçmiş zaman kullanılır.

Karanlık bir kış gecesi saat üç sularıydı. Bilmem nereden eve dönüyordum. Herkes derin bir uykudaydı. O duruma gelmiştim ki kendisini dinleye dinleye kapılan insanlar gibi "Ah, bir polise rastlasam!" diyordum. Birden bire iki gölge gördüm. Biri hızlı hızlı sert adımlarla doğuya doğru giden ufak tefek bir adamdı. Diğer sekiz on yaşlarında bir kız çocuğu.

BETİMLEYİCİ ANLATIM

Gözleme dayanan anlatım tekniğine, sözcüklerle resim yapma sanatına denir. Betimlemede bir durum, olay, varlık okuyucunun gözünde canlandırılır. Mekân, doğa ve insan betimlemesi vardır.

Ortada yeşil örtülü uzun bir masa. Kıyısında tahta sandalyeler. Karşı duvarda boydan boya dolap. Dolapta her birini bir öğretmenin kullandığı, küçük küçük gözler. Kimisi kilitli kimisi kilsiz. Köşeye yakın, duvarın dibinde kömür sobası. Yanıp yanmadığı belli değil. Kapının arkasında kıvrık ağaçtan yapılmış askılık. Pencere önlerinde yığılı kitaplar, defterler. Öğrenci ödevleri, haritalar...

TARTIŞMACI ANLATIM

Herhangi bir konunun farklı bir bakış açısıyla değerlendirilmesinden kaynaklanan anlatım tekniğine denir. Amaç karşı tarafın düşüncesini çürütmektir. Düşüncenin kanıtlanması için örnekler verir, tanıklar gösterilir, karşılaştırmalar yapılır. Soru cümleleriyle yazıya akıcılık kazandırılır. Konuşma havası sezilir.

İyi konuşmasını bilen iyi yazmasını da bilirmiş. Konuştuğumuz gibi yazmak olacak iş midir? Yazıda hani bizim konuşmamızın ateşi? Sesimizi de kâğıt üzerinde gösterebilir miyiz? Yazı hiçbir zaman konuşmanın tıpkısı olamaz. Konuşurken karşıımızdakine başımız, ellerimizin hareketleriyle sesimizin türlü yükselmeli, alçalmaları ile anlatabildiğimiz şeyleri yazı ile anlatamaz, duyuramayız.